

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL UAB „W1“ 2015-01-27 SKUNDO**

2015 m. kovo 13 d. Nr. S-35 (7-22/2015)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:

komisijos pirmininkės
komisijos narių

Editos Veršalienės
Rasos Stravinskaitės
Andriaus Veniaus – pranešėjas
Linos Vosylienės

sekretoriaujant
dalyvaujant šalims

Jūratei Dalmantaitei
Muitinės departamento atstovei Viktorijai Miliūtei-
Bacevičienei, mokesčių mokėtojo atstovui advokato
padėjėjui Dainiui Daugirdai

2015 m. kovo 3 d. išnaginėjusi mokesčių mokėtojo UAB „W1“ (toliau – Pareiškėjas) 2015-01-27 skundą dėl Muitinės departamento prie Finansų ministerijos (toliau – Muitinės departamentas) 2014-12-30 sprendimo Nr. 1A-659, n u s t a t ė:

Muitinės departamentas skundžiamu sprendimu patvirtino Kauno teritorinės muitinės (toliau – Kauno TM) 2014-09-08 supaprastinto patikrinimo ataskaitą Nr. 4KM19/10-0654S, kuria įregistravo Pareiškėjui mokestinę prievolę: 10944 Lt (3169 Eur) importo maitą, 2300 Lt (666 Eur) importo PVM, 391 Lt (113 Eur) PVM delspinigius ir 1325 Lt (383 Eur) baudą.

Kauno TM, vadovaudamasi Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Europos Sąjungos muitinės kodeksą (toliau – BMK), 13 str., 20 str. 1 dalimi ir 3 d. (e) punktu, 78 str. 1 dalimi ir 3 dalimi, 201 str. 1 d. (a) punktu, 217 straipsnio 1 dalimi, taip pat 1993 07 02 Komisijos reglamento (EEB) Nr. 2454/93, išdėstančio Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, įgyvendinimo nuostatų (toliau – BMKĮN) 97 t straipsnio 5 dalies nuostatomis, atliko supaprastintą mokestinį patikrinimą.

Kauno TM patikrinimo metu nustatė, kad Pareiškėjas importavo iš Tailando varžtus ir poveržles (toliau – prekės), kurias deklaravo elektroninėse importo muitinės deklaracijose (toliau – EID) Nr. 13LTKR1000IM000D60 (2013-01-07) ir 13LTKR1000IM002B88 (2013-01-15) bei, pateikęs A formos kilmės sertifikatus Nr. IA2012-0214466 (2012-11-23), IA2012-0216064 (2012-11-27) ir Nr. IA2012-0216066 (2012-11-27) pritaikė 0 proc. preferencinį maito tarifą.

Kauno TM, vadovaudamasi BMKĮN 97 t straipsnio nuostatomis, 2013-12-04 išsiuntė minėtus A formos kilmės sertifikatus patikrinimui į Muitinės departamentą. Muitinės departamentas 2014-08-29 raštu Nr. (15.9/22) 3B-9320 (2014-08-26) informavo Kauno TM, kad yra gautas atsakymas iš Tailando dėl prekių kilmės sertifikatų patikrinimo. Tailando įgaliota institucija informavo, kad eksportuotojas neįrodė, kad produktai, nurodyti minėtuose dokumentuose, yra kilę Tailande pagal Bendrųjų preferencijų sistemos kilmės reikalavimų nuostatas. Kadangi Tailando įgaliota institucija nepatvirtino prekių kilmės, tai Kauno TM

nusprendė Pareiškėjo importuotoms prekėms taikyti 3,7 proc. trečiųjų šalių maito tarifą ir įregistruoti Pareiškėjui mokestinę prievolę muitinei.

Muitinės departamentas, nustatęs, kad Pareiškėjas nepateikė į valstybinę kalbą išverstų kilmės dokumentų, taip pat nepateikė jokių kitų skundo argumentus įrodančių dokumentų, priėjo išvados, kad Pareiškėjas iš esmės nekelti ginčo dėl prekių kilmės, o ginčija tik tai, kad nebuvo pridėti atitinkami dokumentai (užklauso ir Tailando įgaliotos institucijos atsakymas) prie skundžiamos supaprastinto patikrinimo ataskaitos.

Sprendime nurodyta, jog tikrintinas prekes ir jų tikrinimo detalumą muitinė pasirenka įvertinusi atitinkamo prekių gabenimo keliamą teisės aktų pažeidimo riziką (Muitinės įstatymo 51 str. 2 dalis). Mokesčių administratorius savarankiškai pasirenka tikrintinus mokesčių mokėtojus, nustato tikrinimo mastą ir laiką (2004-04-13 Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 (toliau – MAĮ) 114 str.). Vadovaujantis MAĮ 133¹ str. 5 dalimi supaprastinta mokesstinio patikrinimo procedūra taikoma tais atvejais, kai patikrinimas atliekamas mokesčių administratoriaus buveinėje remiantis muitinės turimais duomenimis apie mokesčių mokėtoją. Taikant supaprastintą mokesstinio patikrinimo procedūrą, mokesstinį patikrinimą atlieka muitinės pareigūnai be atskiro pavedimo atlikdami savo tiesiogines nuolatines darbo funkcijas.

BMK 13 straipsnis ir 78 straipsnio 3 dalis nustato, kad muitinės turi teisę tikrinti muitinės deklaracijas po prekių išleidimo, o nustatčius, kad teisės normos, reglamentuojančios muitinės procedūros atlikimo tvarką, buvo taikomos remiantis neteisinga arba neišsamia informacija, muitinė, remdamasi naujai surinkta informacija, laikydama nustatytų nuostatų, imasi priemonių, būtinų susidariusiai padėčiai sureguliuoti.

Sprendime pažymėta, kad, vadovaujantis BMKĮN 97 s straipsniu, lengvatomis besinaudojančios šalys Komisijai praneša jų teritorijoje esančių vyriausybinių institucijų, atsakingų už A formos prekių kilmės sertifikatų tikrinimą, pavadinimus ir adresus. Atitinkamai ginčo prekių kilmė gali būti tikrinama ir patvirtinama tik Tailando įgaliotos institucijos, kuri yra nurodyta oficialiose Europos Komisijos duomenų bazėse.

Muitinės departamentas 2014-08-12 gavo Tailando įgaliotos institucijos informaciją dėl A formos kilmės sertifikatų (Nr. IA2012-0214466 (2012-11-23), IA2012-0216064 (2012-11-27), IA2012-0216066 (2012-11-27)), t. y. kad Tailando įgaliota institucija negali patvirtinti minėtuose sertifikatuose nurodytų prekių kilmės, nes eksportuotojas neįrodė, kad sertifikatuose nurodyti produktai būtų kilę Tailande pagal Bendrųjų preferencijų sistemos kilmės reikalavimų nuostatas.

Pareiškėjo prašomų raštų turinys yra nurodytas supaprastinto patikrinimo ataskaitoje, tačiau Pareiškėjas savo skunde jokių pastabų dėl nurodytų raštų turinio nepateikė. Pareiškėjas apskritai nepateikė jokių įrodymų ir argumentų dėl prekių kilmės, o tai, kad Kauno TM nepridėjo prašomų raštų prie supaprastinto patikrinimo ataskaitos, nesudaro pagrindo naikinti skundžiamo sprendimo kaip neteisėto ar nepagrįsto iš esmės.

Pareiškėjas su skundžiamu sprendimu nesutinka ir prašo Komisijos jį panaikinti.

Pareiškėjas nurodo, jog Muitinės departamentas klaidingai interpretuoja Tailando kompetentingos institucijos pateiktą informaciją dėl kilmės nepatvirtinimo. Pareiškėjas akcentuoja, jog prekių Tailando kilmė nebuvo patvirtinta dėl to, jog Tailando įmonė „R1“ nebevykdo veiklos ir yra uždaryta, t. y. tokia įmonė jau nebeegzistuoja. Pareiškėjo nuomone, tokiomis aplinkybėmis negalima teigti, kad Tailando įmonė neįrodė prekių Tailando kilmės. Pareiškėjas pažymi, jog tuo metu, kai kilmės sertifikatai buvo išduoti, Tailando įmonė prekių kilmę buvo įrodžiusi ir dėl to buvo išduoti kilmės sertifikatai.

Pareiškėjas remiasi Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) 2014-04-30 sprendimu administracinėje byloje Nr. A²⁶¹-144/2014, kuriame teismas nurodė, jog „muitinė negali būti atleista nuo pareigos įrodyti produkto kilmės šalį vien dėl to, kad ji neturi galimybės paneigti prekės kilmės pažymėjimo dėl to, jog eksportavusi prekę įmonė yra nutraukusi veiklą ir nėra galimybės patikrinti jos veiklos“.

Pareiškėjas nurodo, jog jis ginčija prekių kilmę ir pateikė kilmės sertifikatų kopijas, tuo tarpu Muitinės departamentas nepagrįstai susiaurino ginčo dalyką.

Pareiškėjas taip pat nurodo, jog buvo pažeistas MAĮ 133¹ straipsnis, kurio 4 dalyje yra nustatyta, jog prie patikrinimo ataskaitos pridedami visi priedai, jei juose nėra valstybės paslaptį sudarančios informacijos, taip pat paslaptimi pagal šį įstatymą laikomos informacijos apie kitą mokesčių mokėtoją.

Skunde teigiama, jog Kauno TM prie supaprastinto patikrinimo ataskaitos nepridėjo raštų, kuriais buvo kreiptasi į Tailando kompetentingas institucijas, kopijų, todėl Pareiškėjas neturėjo galimybės patikrinti sprendimo motyvų pagrįstumo.

Muitinės departamento direktoriaus 2008-06-11 įsakymu Nr. 1B-407 patvirtintų Muitinės vykdomų patikrinimų atlikimo taisyklių (toliau – Patikrinimų taisyklės) 62.2 punkte nustatyta, kad tiriamojoje patikrinimo ataskaitos dalyje tikrintojas privalo nurodyti informaciją apie rizikos sritis, aplinkybes ir priežastis, nagrinėtas patikrinimo metu, kurios vienokiu ar kitokiu būdu turėjo įtakos patikrinimo rezultatams. Tų pačių taisyklių 63.5 punktas reikalauja nustatyti pažeidimą pagrįsti konkrečiais įrodymais (buhalterinės apskaitos sąskaitų, registru, sutarčių, sąskaitų faktūrų, kvitų ar kitų dokumentų kopijomis, lentelėmis ir pan.), kurie pridedami prie patikrinimo ataskaitos.

Pareiškėjas savo skundu taip pat prašo Komisijos išreikalauti Kauno TM ir Muitinės departamento susirašinėjimo medžiagą bei paklausimus ir gautus atsakymus iš Tailando kompetentingos institucijos ir pateikti šią medžiagą Pareiškėjui.

Iš bylos medžiagos matyti, kad skundžiamas sprendimas yra tvirtintinas.

Ginčas byloje yra kilęs dėl Pareiškėjo iš Tailando įmonės „R1“ pagal EID Nr. 13LTKR1000IM000D60 (2013-01-07) ir EID Nr. 13LTKR1000IM002B88 (2013-01-15) importuotų prekių (varžtų ir poveržlių) kilmės nustatymo ir papildomai mokėtinų importo mokesčių apskaičiavimo pagrįstumo. Pareiškėjas, importuodamas prekes, deklaravo Tailando (TH) prekių kilmę, nurodė preferencijos kodą „200“ ir prekėms taikytiną 0 proc. maito tarifą. Preferencinei Tailando kilmei pagrįsti Pareiškėjas pateikė A formos kilmės sertifikatus Nr. IA2012-0214466 (2012-11-23), Nr. IA2012-0216064 (2012-11-27) ir Nr. IA2012-0216066 (2012-11-27) (Supaprastinto patikrinimo ataskaitos 3.1.1 punktas, 1 lentelė). Tuo tarpu Kauno TM deklaruotos prekių kilmės nepripažino ir taikė ne 0 proc. lengvatinį, o 3,7 proc. trečiųjų šalių maito tarifą.

Byloje nustatyta, jog Kauno TM, siekdama įsitikinti Pareiškėjo pateiktų A formos kilmės sertifikatų autentiškumu bei juose esančios informacijos teisingumu, vadovaudamasi BMK 97 t straipsniu, kreipėsi į Muitinės departamentą dėl kilmės dokumentų išsiuntimo eksporto valstybės kompetentingoms institucijoms. Tailando kompetentinga institucija (Užsienio prekybos departamento Importo administracijos ir kilmės sertifikatų skyrius) 2014-07-25 raštu Nr. 0303./2026 informavo Muitinės departamentą apie tai, kad ginčo sertifikatus išdavė Užsienio prekybos departamentas ir jie laikomi tikrais. Nepaisant to, buvo nustatyta, kad eksportuotojui nepavyko per nustatytą laiką įrodyti, kad varžtų ir poveržlių autorizuotos siuntos turėjo Tailando kilmę pagal preferencinį maitų tarifų režimą. Dėl to kompetentinga institucija neturi galimybės pripažinti, kad A formos kilmės sertifikatuose nurodyta prekė turi teisę į deklaruojamą kilmę. Kompetentinga institucija taip pat nustatė, jog įmonė „R1“ buvo uždaryta.

Komisija pažymi, jog, remiantis BMK 78 straipsnio 2 ir 3 dalimis, muitinė, siekdama įsitikinti deklaracijoje pateiktų duomenų tikslumu po prekių išleidimo, turi teisę tikrinti prekybos dokumentus ir duomenis, susijusius su atitinkamų prekių importo arba eksporto operacijomis arba su paskesnėmis prekybos šiomis prekėmis operacijomis. Jeigu pakartotinai patikrinus deklaraciją arba atlikus tikrinimą po prekių išleidimo, paaiškėja, kad atitinkamos muitinės procedūros atlikimo tvarką reglamentuojančios nuostatos buvo taikomos remiantis neteisinga arba neišsamia informacija, muitinė, remdamasi naujai surinkta informacija, laikydamasi nustatytų nuostatų, imasi priemonių, būtinų susidariusiai padėčiai sureguliuoti.

Remiantis BMKĮN 97 t straipsnio 2 ir 3 dalimis, jeigu eksportuojančios lengvatomis besinaudojančios šalies kompetentingoms vyriausybinėms institucijoms pateikiamas prašymas atlikti paskesnę A formos kilmės sertifikatų patikinimą, toks patikinimas atliekamas ir jo rezultatai valstybių narių muitinėms pranešami ne vėliau kaip per šešis mėnesius [...]. Šie rezultatai turi padėti nustatyti, ar atitinkamas prekių kilmės įrodymas taikomas faktiškai eksportuotiems produktams ir ar šie produktai gali būti laikomi lengvatomis besinaudojančios šalies kilmės produktais.

ESTT 2012 m. lapkričio 8 d. sprendime byloje C-438/11 („*Lagura Vermögensverwaltung GmbH*“) yra pažymėjęs, kad vėlesnio patikrinimo tikslas – patikrinti A formos kilmės sertifikate nurodytos kilmės teisingumą. Taigi, jeigu vėlesnis patikinimas neleidžia patvirtinti A formos kilmės sertifikate nurodytos prekių kilmės, darytina išvada, kad jų kilmė nežinoma, todėl kilmės sertifikatas išduotas ir lengvatinis muitų tarifas pritaikytas nepagrįstai (17–18 punktai bei juose nurodyta praktika). ESTT minėtame sprendime taip pat konstatavo, jog, savaime suprantama, Sąjunga neturi atsakyti už importuotojo tiekėjų neteisėtų veiksmų žalingas pasekmes. Pareiga įrodyti, jog kilmės sertifikatas išduotas pagal teisingus eksportuotojo pateiktus faktus, tenka apmokestinamajam asmeniui. Žinoma, dėl to, kad apmokestinamajam asmeniui nustatoma tokia įrodinėjimo pareiga, šis asmuo gali patirti žalos, be kita ko, tuomet, kai jis iš valstybės, kuriai taikomos tarifų lengvatos, sąžiningai importavo prekes, kurių kilmė vėliau per vėlesnį patikinimą buvo užginčyta dėl tariamai neteisingų eksportuotojo deklaracijų. Tačiau reikia priminti, kad informuotas ir su teisine padėtimi susipažinęs ūkio subjektas, vertindamas privalumus, kurių gali suteikti prekyba prekėmis, kurioms gali būti taikomos tarifų lengvatos, turi atsižvelgti į jo tyrinėjamoje rinkoje esančią riziką ir ją priimti kaip priklausančią įprastų verslo trukdžių kategorijai (33, 38-40 punktai).

Komisija, įvertinusi Tailando kompetentingos institucijos pateiktą informaciją apie tai, kad ši institucija negali patvirtinti A formos kilmės sertifikatuose Nr. IA2012-0214466, Nr. IA2012-0216064 ir Nr. IA2012-0216066 nurodytų prekių Tailando kilmės, atsižvelgdama į aukščiau nurodytas BMK 78 str. ir BMKĮN 97 t straipsnio 2 ir 3 dalių nuostatas, taip pat atsižvelgdama į ESTT praktiką dėl importuotojui tenkančios įprastos verslo rizikos, susijusios su prekyba prekėmis iš valstybės, kuriai taikomos tarifų lengvatos, daro išvadą, jog šioje byloje pagrįstai nepripažinta Pareiškėjo deklaruota importuotų prekių preferencinė Tailando kilmė ir atitinkamai pagrįstai Pareiškėjui buvo papildomai apskaičiuoti mokėtini importo mokesčiai bei su jais susijusios sumos.

Pareiškėjas skunde nurodė, jog buvo pažeistos MAĮ 133¹ straipsnio ir Patikrinimo taisyklių 63.5 bei 86.4 punktų nuostatos, nes prie supaprastinto patikrinimo ataskaitos nebuvo pateikti Muitinės departamento raštai, kuriais buvo kreiptasi į kompetentingas Tailando institucijas dėl kilmės dokumentų autentiškumo patikrinimo. Pasak Pareiškėjo, šių dokumentų nepateikimas dirbtinai apribojo Pareiškėjo galimybes ginti savo teises įstatymų nustatytais priemonėmis ir tvarka. Dėl šių Pareiškėjo argumentų Komisija nurodo, jog Muitinės departamento raštų bei Tailando kompetentingos institucijos atsakymo į paklausimą turinys buvo nurodytas supaprastinto patikrinimo ataskaitoje, Muitinės departamento raštas Kauno TM, kuriuo Kauno TM yra informuojama apie A formos kilmės sertifikatų vėlesnio patikrinimo rezultatus (2014-08-26 Nr. (15.9/22) 3B-932), yra pateiktas mokestinio ginčo byloje, o Tailando kompetentingos institucijos atsakymo kopija buvo pateikta Pareiškėjui iki Komisijos posėdžio. Taigi Pareiškėjas turėjo galimybę susipažinti su Tailando institucijos atsakymu bei suformuoti savo nesutikimo su skundžiamu sprendimu motyvus, atsižvelgdamas į minėtų dokumentų turinį. Tai Pareiškėjas ir padarė, išdėstydamas savo nesutikimo argumentus savo skunde bei Komisijos posėdžio metu. Todėl vien pavėluotas šių įrodymų prijungimas prie mokestinio ginčo bylos nesudaro pagrindo naikinti skundžiamo sprendimo kaip neteisėto ar nepagrįsto iš esmės.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalimi, n u s p r e n d ž i a:

Patvirtinti Muitinės departamento prie Finansų ministerijos 2014-12-30 sprendimą Nr. 1A-659.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 str. 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 str. 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkė

Edita Veršeliėnė

Komisijos nariai

Rasa Stravinskaitė

Andrius Venius

Lina Vosyliėnė